

Základní škola a Mateřská škola Podolí, příspěvková organizace
664 03 Podolí 23, tel. 544247621, IČO 70997152

Školní vzdělávací program pro Školní družinu **při ZŠ a MŠ Podolí**

Platnost: od 1. 9. 2025

Vydán: 29. 8. 2025

Č.j.: 45/2007_1

Mgr. Jana Pytelová,
ředitelka školy

Obsah

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Charakteristika ŠD**
- 3. Výchovně-vzdělávací cíle ve školní družině**
- 4. Časový plán**
- 5. Formy činnosti v ŠD**
- 6. Obsah vzdělávacích programů školní družiny**
- 7. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví**
- 8. Materiální vybavení školní družiny**
- 9. Personální podmínky**
- 10. Ekonomické podmínky**
- 11. Podmínky přijímání a vylučování žáků ŠD**
- 12. Celoroční témata školní družiny**
- 13. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných**
- 14. Evaluace a hodnocení žáků**
- 15. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví**
- 16. Přílohy**

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro školní družinu (ŠVP ŠD)

Předkladatel

Základní škola a Mateřská škola Podolí, příspěvková organizace

Základní údaje o škole:

Adresa:	664 03 Podolí 23	
Ředitelka školy:	Mgr. Jana Pytelová	
Telefon:	544 247 621, 725 111 624	
E-mail:	reditelka@zsmspodoliubrna.cz	
Webové stránky školy:	www.zsmspodoli.estranky.cz	
IČO:	70997152	
REDIZO:	600 110 613	
	IZO:	Kapacita:
Základní škola:	102 179 468	150
Školní družina:	118 300 458	60
Školní jídelna :	103 091 491	170 (rejstříková)
		220 (technicko-výrobní)

Zřizovatel

Název:	Obec Podolí
Adresa:	664 03 Podolí 1
Telefon, fax:	544 247 636
E-mail:	starosta@podoliubrna.cz

Platnost dokumentu

od 1. 9. 2025

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina při ZŠ a MŠ Podolí má dvě oddělení, která jsou umístěna v kmenových třídách základní školy. Oddělení navštěvují žáci 1. až 5. ročníku a jejich kapacita je 60 dětí. Činnost školní družiny vychází z pedagogiky volného času. Vedeme žáky k tvořivosti, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého.

3. Výchovně-vzdělávací cíle ve školní družině

Školní družina je výchovným partnerem rodiny a školy. Specifickým vzdělávacím cílem je vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro jeho naplňování. Základním prostředkem činnosti je hra založená na prožitku dětí, která obohacuje jejich sebepoznávání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce.

Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času:

- **pedagogické ovlivňování volného času** (nabídka nových atraktivních činností, motivace, změny prostředí, přiměřená úspěšnost dělí při činnostech)
- **dobrovolnost** (činnosti vykonávat dobrovolně na základě motivace, nikoliv pokynu)
- **zajímavost a zájmovost** (nabídka zajímavých činností odlišných od školního vyučování)
- **aktivita** (uplatnění a úspěšnost všech dětí)
- **citovost a citlivost** (navozování kladných emocí, překonávání překážek)
- **prostor k seberealizaci** (uplatnění vloh a schopností, objevování sám sebe, vytváření žádoucích sociálních kontaktů)

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem, zejména:

- rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání
- osvojování základů společenských hodnot
- získávání osobní samostatnosti, posilování sebepoznávání, sebevědomí a seberealizace
- výchova k smysluplnému využívání volného času

Ve školní družině rozvíjíme, posilujeme a budujeme tyto kompetence:

- **kompetence k učení**

- necháváme dětem čas na dokončení započaté práce
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- vedeme děti k sebehodnocení
- učíme realizovat vlastní nápady

- **kompetence k řešení problémů**
- vytváříme podmínky pro rozeznávání správných a chybných řešení
- vedeme děti k samostatnosti
- podporujeme kolektivní práci
- společně řešíme problémové situace a konflikty mezi dětmi
- vedeme děti k překonávání obtíží při dokončování činnosti

- **kompetence komunikativní**
- učíme děti vhodně komunikovat s vrstevníky i dospělými
- vytváříme situace pro vyjadřování vlastního názoru dětí
- zapojujeme děti do diskuse
- dbáme na vhodně formulování myšlenek a otázek

- **kompetence sociální a interpersonální**
- podněcujeme děti k vzájemné spolupráci
- učíme rozpoznávat vhodné a nevhodné chování
- vedeme děti k dodržování dohodnutých pravidel
- vytváříme příjemnou atmosféru ve skupině

- **kompetence občanské**
- vedeme děti k zodpovědnosti
- učíme uvědomovat si svá práva a povinnosti
- vedeme děti k ochraně svého zdraví a zdraví druhých

- **kompetence k trávení volného času**
- učíme děti smysluplně trávit volný čas, orientovat se v možnostech jeho využití
- učíme vybírat zájmové činnosti podle dispozic
- rozvíjíme zájmy dětí v organizovaných i individuálních činnostech

4. Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán je sestaven na jeden vzdělávací cyklus - jeden školní rok, tj. od září do června. Obsahuje výběr činností, ze kterých si volíme podle aktuálního složení žáků v oddělení.

Družina pracuje dle celoročního plánu rozpracovaného do jednotlivých měsíců. Ve školní družině je zajištěn provoz v době: ranní od 6.40 hod. do 7.40 hod. a odpolední od 11.40 hod. do 16.30 hod.

5. Formy činnosti ve školní družině

Základním prostředkem činnosti ve školní družině je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti, dovednosti a navozuje kladné emoce.

- **pravidelná činnost** – každodenní činnost v oddělení vychází z týdenní skladby zaměstnání, představuje organizované aktivity
- **příležitostné činnosti** – přesahují rámec jednoho oddělení, nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností (kulturní vystoupení, besídky, karneval, dětský den, sportovní dny aj.)
- **spontánní aktivity** – jedná se o činnosti následující po organizované činnosti, zahrnují ranní hry, odpolední klidové činnosti a pobyty venku

6. Obsah vzdělávacích programů školní družiny

Program školní družiny navazuje na školní vzdělávací program základní školy. Ve školní družině dále rozvíjíme, prohlubujeme a upevňujeme vědomosti i dovednosti dětí.

7. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ŠD tvoří se ZŠ jednu právnickou osobu, proto bezpečnost a ochrana zdraví dětí je zajišťována v rámci celé školy. Školní řád stanovuje obecná pravidla chování dětí ve škole, z něhož vycházejí jednotlivé vnitřní řády.

S řádem školní družiny děti opakovaně seznamujeme a připomínáme jim ho při různých činnostech. O tomto provádíme záznam do pedagogické dokumentace. Vnitřní řád školní družiny je zveřejněn v šatně základní školy. Pokud využíváme jiné učebny, řídíme se vnitřním řádem této učebny.

8. Materiální vybavení školní družiny

Školní družina má po vyučování plně k dispozici dvě kmenové třídy základní školy.

Dále má možnost využívat počítačový kout v učebně základní školy. Obě kmenové třídy, v nichž po vyučování pobývá školní družina, jsou vybaveny kobercem. Herna je vybavena audiovizuální technikou, společenskými hrami, stavebnicemi, dětskými knihami a časopisy, sportovním náčiním a potřebami pro výtvarné a pracovní činnosti. Školní družině je dále k dispozici venkovní areál u školní jídelny, fotbalové hřiště a tělocvična, v níž probíhá školní výuka TV a školní hřiště.

9. Personální podmínky

Pedagogické působení ve školní družině zajišťují dvě plně kvalifikované vychovatelky, které se věnují výtvarným, pracovním i sportovním činnostem. Odbornost si prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem. Každoročně se podílí na přípravě školních akcí, v případě onemocnění učitele jsou schopny jej zastoupit ve vyučování.

10. Ekonomické podmínky

Poplatek za školní družinu činí 200,- Kč měsíčně. Platba je vybírána bezhotovostně a část těchto finančních prostředků je použita na nákup materiálu (papíry, barvy, lepidla a jiné pomůcky) a na zkvalitnění interiéru školní družiny.

11. Podmínky přijímání a vylučování žáků školní družiny

Podmínky jsou zahrnuty do řádu školní družiny (viz příloha č. 1)

12. Celoroční témata školní družiny

1. téma – Už jsem školák! Tento tematický blok je adaptační	Návaznost na téma:	Rozvíjené kompetence:
- vítáme nové prvňáčky - seznámíme děti (rodiče) se školou a okolím - poznáváme se (vyprávění o sobě, rodině, zálibách) - poznáváme školní prostředí, okolí školy a učíme se v něm žít - vytváříme nový kolektiv, osvojujeme si režim dne a řád školní družiny - ve vyprávění, kresbě a písničkách se vrátíme k prázdninám	Místo, kde žijeme Lidé a čas Člověk a jeho zdraví Lidé kolem nás	komunikativní občanské k učení k trávení volného času
- sportujeme a hrajeme si v na hřišti - na vycházkách pozorujeme změny v přírodě	Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody	k řešení problémů k učení

2. téma – Barvy podzimu - besedujeme o podzimu, výtvarně jej ztvárňujeme - všímáme si změn v přírodě - pozorujeme a zapisujeme počasí - poznáváme podzimní plody, kreslíme je a modelujeme - vyrábíme draky - využíváme pěkného počasí k hrám v přírodě	Návaznost na téma: Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví	Rozvíjené kompetence: komunikativní k učení k řešení problémů k trávení volného času k učení k trávení volného času
3. téma – Zima a její svátky - vyprávíme si o tradici Mikuláše a čerta, kreslíme a vyrábíme jejich postavy - seznamujeme se s tradicí adventu - připomínáme si zvyky a obyčeje vánoční doby - posloucháme a zpíváme vánoční písně a koledy - provádíme vánoční výzdobu družiny - chodíme do přírody	Návaznost na téma: Lidé kolem nás Lidé a čas Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Člověk a jeho zdraví	Rozvíjené kompetence: k učení k trávení volného času komunikativní k trávení volného času
4. téma – kouzlo paní Zimy - pozorujeme zimní přírodu, poznáváme stopy zvířat na sněhu - vyprávíme si o životě zvířat v zimě, krmíme ptáky v krmítku - stavíme sněhuláky, sněhové stavby, vyšlapáváme obrazy ve sněhu - kreslíme a malujeme zimní přírodu - povídáme si o masopustu, vyrábíme masky	Návaznost na téma: Rozmanitost přírody Člověk a zdraví Rozmanitost přírody Lidé a čas	Rozvíjené kompetence: k učení sociální komunikativní k trávení volného času k řešení problémů k učení

5. téma – Vítejte, jaro! - sledujeme jarní změny v přírodě - připravujeme se na Velikonoce, besedujeme o tradici, velikonočních zvycích, zdobíme kraslice, pečeme tradiční pečivo - kreslíme a malujeme jarní květiny - pozorujeme jarní práce zemědělců - připomínáme si základy dopravní výchovy - sportujeme a hrajeme hry v přírodě - učíme se písni s jarní tematikou	Návaznost na téma: Rozmanitost přírody Lidé a čas Rozmanitost přírody Lidé kolem nás Člověk a zdraví Lidé a čas	Rozvíjené kompetence: k učení komunikativní k učení k trávení volného času k řešení problémů sociální
6. téma – Sport a zábava - vyprávíme si o maminkách, vyrábíme dárky ke Dni matek - hrajeme míčové hry, pořádáme turnaj ve vybíjené, soutěžíme v atletice - povídáme si o Dnu dětí, připravujeme oslavu - vyrábíme letní koláže, motýly - pozorujeme přírodu, rozeznáváme léčivé byliny	Návaznost na téma: Lidé a čas Člověk a zdraví Lidé kolem nás Rozmanitost přírody	Rozvíjené kompetence: komunikativní sociální komunikativní k trávení volného času

Příležitostné každoročně se opakující akce ve školní družině:

- účast na školních besídkách
- výroba dárků předškolákům a k zápisu do první třídy
- účast ve školních soutěžích
- spolupořádání čarodějnického dne
- maškarní karneval

13. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Školní družina spolupracuje při tvorbě IVP či PLPP v oblasti zájmového vzdělávání.

14. Evaluace a hodnocení žáků

Vnitřní evaluační procesy probíhají zejména na úrovni družiny a oddělení. Provádí je jednotlivé vychovatelky po činnosti s žáky a na konci školního roku. Hodnocení směrem k žákům se provádí průběžně – hodnocené jsou individuální výsledky žáků i spolupracující skupiny, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Vychovatelka by měla ocenit snahu a dosažené zlepšení, hodnocení by mělo být povzbuzující k dalšímu snažení. Vede žáky k sebehodnocení, vyjádření pocitů. Individuální evaluace a hodnocení probíhá (neformálně) průběžně, kdy vychovatelka hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu. Hodnocení tematického celku se uskutečňuje průběžně. Získané výsledky umožňují dál plánovat, upravovat, obměňovat a hledat nové prostředky činnosti i s přihlédnutím k zájmu jednotlivých žáků. Hodnocení činnosti školní družiny a činnosti vychovatelek probíhá dle plánu kontrolní a hospitační činnosti stanovené vždy v ročním plánu školy.

15. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Žáci se řídí pokyny vychovatelky školní družiny, pravidly vnitřního řádu školní družiny a školního řádu. Bez vědomí vychovatelky žák neopouští oddělení školní družiny. Doba pobytu ve školní družině se řídí údaji na zápisním lístku žáka. Na oběd jsou žáci odváděni v doprovodu vychovatelek nebo vyučujících.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje vychovatelka metodicky

správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních. Veškeré zjištěné nedostatky vychovatelka okamžitě nahlásí ředitelce školy. Při úrazu žáka zváží vychovatelka situaci – zajistí první pomoc, informuje rodiče, popřípadě zajistí lékařskou pomoc. Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění způsobené v době pobytu ve školní družině. Během provozu školní družiny nevstupují z hygienických a bezpečnostních důvodů zákonní zástupci či jimi pověřené osoby do oddělení školní družiny. Komunikace s vychovatelkou probíhá u dveří. Další individuální pohovory mohou probíhat na základě vzájemné dohody. Vychovatelka školní družiny i žáci navštěvující školní družinu se dále řídí ve svém chování povinnostmi a právy stanovenými školním řádem.

16. Přílohy

16.1 Vnitřní řád školní družiny